

Uit de verenigingen:

- Blz. 2 De wolf terug in ons land?
Blz. 3 Foto's in zorgcentrum St. Jan Baptist
Blz. 4 Nacht van Nachtwandeling zaterdagavond 27 oktober j.l.
Blz. 5 Jaarprogramma Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal - MHVS

Overige artikelen:

- Blz. 5 Revues van Hercules
Blz. 7 Uit de oude doos
Blz. 8 Kroniek van Swalmen, juli, augustus en september
Blz. 9 Gemengde Zangvereniging Swalmen (1)
Blz. 15 Huwelijksafkondigingen te Belfeld 1808-1840
Blz. 16 Zo was het (14)
Blz. 17 De Swalmbode, weekblad voor Swalmen, Boukoul en Asselt (4)
Blz. 19 Leuk om te bewaren (11)
Blz. 19 Etalageproject Boerenleven in Reuver
Blz. 20 Good veurnumme

Foto's aangeleverd door:

Gerry Nijssen-Severens	blz. 3
Archief fam. Pollen	blz. 5, 6
Archief mevr. Schouenberg-Sieben	blz. 7
Hans Simons	blz. 8, 9
Archief MHVS	blz. 10-13, 16, 19
Riky Simons_Julicher	blz. 16
Archief HVMS	blz. 19
Annelies Hermans	blz. 20

Uit de verenigingen:

De wolf terug in ons land?

Herm Geraedts

Op donderdagavond 6 september was er een lezing over de wolf georganiseerd door HVMS en MHVS in de horecaruimte van hoeve Genoehhof. Daarvoor was de regionale wolvendeskundige Wim Tegels uitgenodigd. Er was veel belangstelling voor zijn verhaal en de bijbehorende beelden. Zo'n 80 personen waren aanwezig en schroomden niet om vragen te stellen of om standpunten in te nemen.

De spreker maakte ons duidelijk dat de wolf binnen afzienbare tijd terug zal keren in onze omgeving. Het dier is al langer dan de mens op deze wereld en heeft hier in het verleden samen met de mens geleefd. In tegenstelling tot de honden hebben wolven zich niet aangepast. De hond stamt oorspronkelijk van de wolf af en is van oorsprong ook een wolf; er zijn zo'n 350 hondenrassen.

De wolf is ongeveer 100 cm lang en 70 tot 90 cm hoog en weegt 30 tot 50 kg. Hij heeft lichtgekleurde wangen en kleine oren, afwijkend van hondenoren. Wolven worden gemiddeld 12 jaar oud en zijn na 2 jaar geslachtsrijp. Ze leven in roedels met ouders, jaarlingen en puppy's samen in hun burcht. Jaarlijks kunnen er 4 tot 6 welpen geboren worden in april/mei. Zo'n roedel heeft een leefgebied van 250 km². Twee jaar oud verlaten de meeste hun roedel en gaan ze zwerfen, soms over grote afstanden. In een half jaar wordt wel 2.000 km afgelegd. Hun spoor kan soms gevolgd worden o.a. door het onderzoek van keutels en haren. Aan prooidieren eten ze zo'n 1000 kg per jaar: reeën, herten, schapen, zwijnen, hazen, konijnen en ganzen, en wel vooral jonge, zwakke, zieke dieren.

De wolf was in Nederland verdwenen en kwam tot (voor kort niet) meer voor in Nederland; de laatste wolf werd in 1897 in Brabant gedood. Vanaf 1982 is hij in West-Europa een beschermde diersoort volgens het verdrag van Bern en sindsdien is dit dier langzaam maar zeker aan het terugkeren. Vanaf 1996 zijn wolven vanuit Polen naar Duitsland ge-

komen. De wolf Naya is met een zender uitgerust en dus te volgen op haar levensweg. In 2015 geboren nabij Dresden is ze via Oost-Nederland en Limburg in België terechtgekomen. Er zijn berichten omtrent een tweede wolf, waargenomen in haar buurt. Mogelijk vormen zij samen een paar en komen er jonge wolven uit voort. In Duitsland leven nu zeker 85 wolven. Ook in Nederland zijn vanaf 2011 sporen van wolven waargenomen, in 2018 zelfs van 8 verschillende exemplaren.

Een risico van de wolf is het verspreiden van het rabiës-virus, hondsdoelheid. Ook zijn jachthonden wel eens aangevallen. Mensen bijna nooit, zeker volwassenen niet. Een wolf is banger voor een mens dan omgekeerd. In vroeger tijden zijn wel eens kleine kinderen, die als schaaphoeder optraden, aangevallen, tijdens een laag aanbod van prooidieren. Er zijn sporadische gevallen bekend van agressiviteit in het geval van een kruising tussen een wolf en een hond. Vergelijk hiermee het jaarlijkse aantal bijtincidenten in Nederland met honden: 150.000 waarvan een tot twee met dodelijke afloop!

Als een wolf schapen heeft aangevallen en deze gedood, heeft de schapenboer recht op schadevergoeding vanuit het Faunafonds. In 2017 werden bij 8 incidenten 21 schapen gedood. Er werd toen € 10.000 uitgekeerd, dat is € 476,- per schaap. In 2018 werden tot oktober bij 35 incidenten 134 schapen gedood en werd € 15.000,- uitgekeerd, dat is € 112,- per schaap. Volgens de schapenboeren veel te weinig. Ter vergelijking: in 2016 werd aan schade door ganzen € 20.000.000 uitgekeerd! De vraag bij incidenten met schapen is vaak: was het een wolf of een (verwilderde) hond?

Een schapenboer zal zijn schapen 's nachts moeten gaan beveiligen met een omheining van zeker 110 cm hoogte met daarin 4 elektriciteitsdraden en wellicht met een speciaal getrainde kudde-beschermhond. Maar wie gaat dit betalen? Professionele schapenhouders kunnen hiervoor subsidie krijgen van de provincie en wellicht het Faunafonds. Maar hobby-schapenboeren komen hiervoor nog niet in aanmerking.

De vraag werd gesteld of er wel genoeg ruimte is voor 'groot' wild in Nederland: de lynx, de wolf

en in de toekomst zelfs de beer? (deze drie soorten worden door de EU beschermd). De wolf kan ook voor positieve bijkomsten zorgen: hij kan wilde ganzen verzorgen en wolven zouden er in de Oostvaardersplassen voor kunnen zorgen dat een groot aantal (zwakke) dieren minder hoeft te lijden, doordat ze door wolven worden gedood. Er ontstaat enige discussie over vlees eten, landge-

bruik, milieuproblemen en zelfs overbevolking. We willen allemaal eten en daarvoor is ruimte nodig, de landbouw heeft grond nodig. En iedereen wil graag mooie natuur, zelfs wilde natuur. Daarvoor is echter meer kennis nodig bij ecologen en bij boeren, maar ook bij gewone burgers.

Wie meer wil weten over wolven moet op internet maar eens zoeken naar: Wolven in Nederland, Wolfsregion Lausitz, Wildtier Management Niedersachsen. We zullen er rekening mee moeten houden dat in onze regio ook wolven gaan voorkomen. De verwachting is dat wolven zich in Nederland zullen vestigen, zeker in het oosten. Misschien dat dit wel sneller gaat dan sommigen denken! Volgens Wim Tegels zal er in het Maas-Schwalm-Nette gebied in 2020 of eerder een wolf worden waargenomen. Met die opmerking kwam een einde aan een goed verhaal over de terugkeer van de wolf.

Foto's in zorgcentrum St. Jan Baptist

Als men zorgcentrum St. Jan Baptist binnenloopt, ziet men er sinds enkele jaren aan de wand van de voormalige receptie en in het restaurant diverse foto's, afkomstig van de MHVS.

De werkgroep Geschiedenis is gevraagd om oude foto's aan te leveren en in te lijsten zodat de bewoners herinneringen kunnen ophalen en elkaar verhalen kunnen vertellen bij de foto's.

Ook hangen er bij de ingang, tot en met maart 2019, onder andere foto's van Asselt, van: het kerkhof, Ascloa, het museum, het kerkje, de Aartjes en de resterende foto's zijn ook de moeite van het bekijken waard.

In het restaurant zijn winkels uit het verleden van Swalmen te bewonderen. Zoals: Kitty Thomas, Rijksweg Zuid; Jan van Dael; Prinses Julianastraat; of Boekwinkel Handrie Huysmans, Hoogstraat. Wanneer u januari 2019 woonzorgcentrum Amaliahof binnenloopt, zullen er aan de wand bij binnenkomst en in de gang naar het restaurant ook diverse foto's, afkomstig van de MHVS hangen.

Deze zijn te bezichtigen tot en met maart 2019.

Er zijn onder andere de volgende foto's van Boukoul: 't Kapelke, hoek Graeterhofweg-Beneden Boukoul, basisschool St. Theresia, Kerkweg, 'Dammenhöfke' van familie Peters, Graeterhofweg.

Ook zijn er weer winkels uit het verleden van Swalmen te bewonderen, zoals: Langen zelfbediening, Hoogstraat; Mia Peters, tassen en byouterieën, Rijksweg-Zuid; Trepels, bakkerij en kruidenierswaren, Koningin Wilhelminalaan.

Wij hopen dat u al nieuwsgierig bent geworden.

Het zal een halfjaarlijkse wisseltonstelling worden van telkens andere oude foto's uit het archief van de MHVS. Laat u verrassen!

Nacht van Nachtwandeling zaterdagavond 27 oktober j.l.

Gerry Nijssen-Severens

Donker.

Hoe donker is het werkelijk in de nacht? Waar is het licht, waar is het donker? Dat gaan de 22 wandelaars ervaren die om 21.30 uur vertrekken voor een Nachtwandeling vanaf Genoehof, onder leiding van Frans Tegels die ons laat wennen aan de duisternis bij het pad naar het Ommetje, waar we allemaal een steen uit de stoffen zak nemen, onthouden welke vorm de steen heeft en hem weer teruggeven. Dit alles zonder te kijken.

Bij het spoorwegviaduct bij de Swalm bevindt zich een vleermuiskelder waar deze dieren kunnen overnachten. Hier merken we dat er veel verlichting afkomstig is van de A73.

Bij de Swalm, we lopen inmiddels al in het Om-

metje Asselt, slaat een bever op het water als alarmteken. Zijn gezin is nu gewaarschuwd.

Al verder lopend langs de Swalm, volgens een niet officieel pad, voelen en horen we onder onze voeten de eikels kraken.

Tussen de velden door lopend trakteert Frans ons op een aantal verschillende 'nootjes'. Zonder ze te zien, alleen te voelen, te ruiken en te proeven wordt er geraden dat 't verse pecannoten, hazelnoten, walnoten en

macadamianoten zijn. We leren dat één pecannoot genoeg energie geeft om 45 minuten te presteren.

Aangekomen bij het hoogwaterpad achter de huizen van Asselt, zien we in de verte de verlichting van de Camping van Asselt. Door de bosjes, waar het behoorlijk vochtig is, terug naar het Ommetje. Overal in de naaste omgeving laaghangende mist.

In het midden van een grote kring deelt Frans gekleurde kaartjes uit en ieder moet bij het licht van maan en sterren proberen te raden welke kleur kaart hij/zij in de hand houdt. Met behulp van het licht van een zaklampje laat Frans zien welke kleuren in bezit heeft. Moeilijke opdracht, zo blijkt.

Wanneer er getrakteerd wordt op een borrel laat ieder zich het drankje met 40% alcohol lekker smaken. Dit alles in volledige duisternis; alleen in de verte is er licht van woningen, bedrijven (Retailpark) en straatverlichting.

Voordat we weer bij Genoehof zijn, worden de stenen tevoorschijn gehaald en de een na de ander probeert zijn of haar steen blindelings, ofwel op de tast, te herkennen. De laatste twee dames hebben hun oorspronkelijke steen niet terug kunnen 'voelen'?

Bij Emmaus staat Toine intussen klaar met heerlijke zelfgemaakte soep. De wandeling wordt afgesloten met een warm samenzijn in het Grand Café, maar eerst wordt Frans hartelijk bedankt voor de zeer verrassende Nacht van de Nachtwandeling in 2018.

Fotolijst

Vindt u in ons archief een foto, waaraan u een dierbare herinnering heeft en die u graag wilt hebben of aan iemand cadeau wilt geven: vraag het ons, wij kunnen hiervoor zorgen. Wij hebben een ruime sortering fotolijstjes, zodat u er een mooi cadeau van kunt maken.

Voor het uitzoeken kunt u dinsdags van 14.00 tot 16.00 in het MHVS verenigingslokaal terecht. U maakt dan gelijk een afspraak wanneer de (ingelijste) foto kan worden afgehaald.

Jaarprogramma Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal en Milieu- en Heemkunde Vereniging Swalmen

26 december '18 Kerstwandeling: vertrek bij kasteelboerderij Zuidewijk Spick om 14.00 u (gezamenlijke activiteit)

19 maart 2019 Jaarvergadering Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal

22 maart Jaarvergadering MHVS bij café Thijs en Wilma, Rijksweg Zuid 15, aanvang 20.00 u

22 april Start nieuwe seizoen fietstocht naar munitiedepot (Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal)

30 mei Hemelvaartsdagfietstocht (gezamenlijke activiteit)

29 juni Reis naar Breda (Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal)

juli-augustus zomervakantie

14 september Open Monumentendag

oktober Nacht van de Nacht (gezamenlijke activiteit)

november Presentatie jaarboek (Heemkundevereniging Maas- en Swalmdal)

26 december Kerstwandeling (gezamenlijke activiteit)

En verder... het programma kan nog worden aangepast. Er staan (onder voorbehoud) enkele kleine excursies op het programma. Te zijner tijd komen we hierop terug. Nadere publicaties in 't Zjwaemke, VIA Roermond, VIA Beesel en VIA Tegelen-Belfeld.

Wandelingen Swalmdalgidsen en kanotochten. Deze activiteiten worden georganiseerd door Staatsbosbeheer en zijn niet gratis. Nadere publicaties in 't Zjwaemke, VIA Roermond, VIA Beesel en VIA Tegelen-Belfeld. Zie ook www.natuurlijkasselt.nl en voor de wandelingen met de Dorpsgidsen in Beesel, zie www.rondleidinginbeesel.nl.

Het jaarprogramma van IVN De Steilrand is te vinden op (<http://ivn.nl/afdeling/de-steilrand>).

Revues van Hercules

J. Ickenroth

In 1938 had gymnastiek- en voetbalvereniging Hercules een grote schuld opgebouwd. Enkele leden (Wim Niemans, Jan Teunissen en Sjra Geijzen) stelden toen voor een revue te organiseren. In 1938 werd gestart met een gymnastiekdemonstratie aangevuld met komische toneelstukjes.

Het was een succes en op 19 februari 1939 (Vastenavond) werd gestart met de eerste revue in de Pius (voorloper van de Schakel). Het werd zo'n succes dat Hercules binnen 2 jaar van zijn schulden af was.

In de oorlogsjaren gingen de opvoeringen gewoon door, hoewel Hercules officieel ophield als vereniging omdat men weigerde lid te worden van de Kulturkamer. In 1954 werd de laatste revue opgevoerd omdat toen de carnavalsvereniging actief was. Behalve in Reuver vonden er in veel plaatsen in Limburg uitvoeringen plaats.

Het bijgaande liedje is afkomstig uit de revue van 1941. Dit aardig liedje zongen we in en na de oorlog. Uitgave november 1941, druk Tim, zie K 1940. Verplichte nummering in de oorlog. Elke drukkerij had zijn eigen K nummer.

Het duo Laurens Pollen en Sjra Geijzen

'T RUIVERS MAEDJE

Tekst: Pollen-Geijzen

Wijze van: O Marenariello
Napolitaans visserslied

- 1 Ruiver haet nette maedjes,
Det wet jao eederein,
Ze zin allemaol leef en netjes,
Aardig en sjiek en fein;
Kom ens op Ruiverse kermis,
Kiek ens waat de jonges doon,
't Is 't Reuvers maedje,
Dao is 't heur om te doon;

REFREIN:

't Ruivers maedje,
Det haed zo gaer 'ne jong,
Mer noe is alles,
Jao op de bon;
't Ruivers maedje,
Det helt van vrieje,
Mer och ich erme jong,
Ich heb gen bon.

- 2 Zit me aan de Maas te vesse,
En is me nach vriegezel,
Moot me mer altied dinke,
Waat is 't laeve ein hel;
Want me kein toch neet trouwe,
Op zo'n drie unskes broeëd,
Dao ken me 't neet op haaje,
Me sjtuurf eine vreuge doeëd;

REFREIN:

't Ruivers maedje,
Det haed zo gaer 'ne jong,
Mer noe is alles,
Jao op de bon;
't Ruivers maedje,
Det helt van vrieje,
Mer och ich erme jong,
Ich heb gen bon.

K 1940

Het duo Laurens Pollen en Sjra Geijzen

Heropvoering DERDE NON STOP REVUE EEN HERCULES-PRODUCT

Medewerkenden:

L. Pollen en G. Geyzen
Tarzanacrobaten
Balletdanseressen
Turnsters
Turners
The Singing Brothers

Plaats: Zaal Eerw. Zusters, Reuver Tijd: 27 April 1941, 7 uur

Leiding: H. Bors

PROGRAMMA:

- 1 Opmars en Revuelied
- 2 Lenigheidsoefeningen, Dames
- 3 Tarzanacrobaten (Trio)
- 4 Solodans
- 5 Xylophoonsolo
- 6 Lenigheidsoefeningen, Heren
- 7 Ballet, Meisjes
- 8 Slip en Slap (Klucht)
- 9 Oefeningen, Kleine meisjes
- 10 The Singing Brothers
- 15 MINUTEN PAUZE
- 11 Marmergroepen
- 12 Pollen en Geyzen
- 13 Brug, Heren
- 14 Rhytmische oefeningen, Dames
- 15 Tarzanacrobaten, in nieuwe vorm
- 16 Rhytmische oefeningen, Meisjes
- 17 Op het politiebureau (Klucht)
- 18 Ballet, Dames
- 19 Tarzanacrobaten in topvorm
- 20 Finale

Kon het programma uw goedkeuring wegdragen? Geeft ons Uw kinderen om hun lichamelijke ontwikkeling te verzorgen. Ze hebben het nodig en ze zijn bij ons in goede handen.

Huwelijksafkondigingen te Belfeld 1808-1840

Wim Hoezen

Van elk voorgenomen huwelijk waarbij bruid of bruidegom te Belfeld woonachtig was (ze hoefden er dus niet geboren te zijn), werden 2 akten van afkondiging opgemaakt. De formuleringen in de akten zien er grotendeels identiek uit:

... op zondag ... hebben wij Jacob Kessels burgemeester ambtenaar van den Burgerlijken Stand ... na ons begeven te hebben voor de (grooten) ingang der kerk afgekondigd en bekend gemaakt voor het eerste maal dat er huwelijksbelofte bestaat tusschen ... welke afkondiging is gedaan met luider stemme en aangeplakt aan de deur van de kerk alhier... De daarop volgende zondag volgt de afkondiging voor het tweede maal.

Vanaf 1836 worden ze niet meer aangeplakt aan de kerkdeur, maar op het (aan)plakbord van de gemeente. Vanaf 1837 heet dat dan zelfs affiche bord. Een heel enkele keer (in 1835 en 1837) lezen we dat de afkondiging is aangeplakt aan de deur van de woning van de burgemeester.

Wat verder opvalt is dat de registers elk jaar door burgemeester Kessels gesloten worden op 31 december om 9 uur 's avonds. We zullen dat maar niet al te letterlijk nemen...

Onderstaand een overzicht van de afkondigingen te Belfeld waarbij het burgerlijk huwelijk in Duitsland plaatsvond (de namen van de ouders staan wél in de akten, doch zijn hier weggelaten). De overige huwelijken vonden in Belfeld of elders in Limburg plaats en zijn vrij eenvoudig (bijv. via allelimburgers.nl) terug te vinden.

Huwelijk te Amern. St. Anton:

1829 Pieter Mathias Veegers (ook Fegers) 26 jr. koopman te Belfeld en Gertrudis Broeker 25 jr. huishoudster te Ameren St. Antonij.

Huwelijk te Bracht:

1820 Gerardus Hendriks 28 jr. akkermansknecht te Belfeld en Gertrudis Roosen 33 jr. te Bracht.

Huwelijken te Breijell:

- 1829 Martinus Cox 27 jr. kramer te Breijell en Wilhelmina Lommen 27 jr. zonder beroep te Belfeld.
- 1830 Gerard Lommen 36 jr. akkerman te Belfeld en Maria Christina Lenskens 25 jr. zonder beroep te Breijell.
- 1834 Johan Leonard Lankes 27 jr. akkerman te Breijell en Catharina Agatha Lommen 26 jr. akkermansdochter te Belfeld.
- 1838 Pieter Cox 48 jr. wed. tiggelbakker te Schaag en Wilhelmina Beurskens 46 jr. dagloonster te Belfeld.

Huwelijk te Gladbach (waarschijnlijk):

1826 Pieter Hendrik Janssen 27 jr. bakker te Belfeld en Anna Catharina Hinsen 23 jr. zonder beroep te Gladbach.

Huwelijken te Kaldenkirchen:

- 1813 Henri Lanckes 31 jr. cultivateur te Kaldenkirchen en Joanna Heijnen 22 jr. cultivatrice te Belfeld.
- 1819 Michel Strouken 27 jr. garçon de labour te Kaldenkirchen (ouders wonen te Belfeld) en Maria Catharina Hopmans 41 jr. weduwe te Kaldenkirchen.
- 1820 Thomas Janssen 25 jr. akkermansknecht te Belfeld en Maria Margaretha Maijus 28 jr. daghuurster te Kaldenkirchen.
- 1825 Bernard Beurskens 25 jr. akkermansknecht te Kaldenkirchen (ouders wonen te Belfeld) en Catharina Agnes Peemans 38 jr. weduwe te Kaldenkirchen.
- 1826 Jan Haanen 31 jr. akkerman te Belfeld en Maria Margaretha Lenssen 27 jr. akkervrouw te Kaldenkirchen.
- 1827 Arnoldus Maijus 30 jr. dienstknecht te Belfeld en Maria Christina Jacobs 26 jr. te Kaldenkirchen.
- 1828 Mathias Schuffels 31 jr. dagloner te Kaldenkirchen en Aldegunda Beurskens 30 jr. dienstmaagd te Belfeld.
- 1835 Jan Paulus Meertz 21 jr. akkermansknecht te Venlo (moeder woont te Belfeld) en Anna Elisabeth Houben 23 jr. zonder beroep te Kaldenkirchen.

Uit de oude doos

In onze vorige Biejeingezeumerd (2018-3) werd een foto geplaatst van familie Teunissen waarmee een verband zou zijn met T(h)eu-nissen Heinke van de Benheuvel in Offenbeek. Helaas heeft de redactie geen enkele reactie ontvangen.

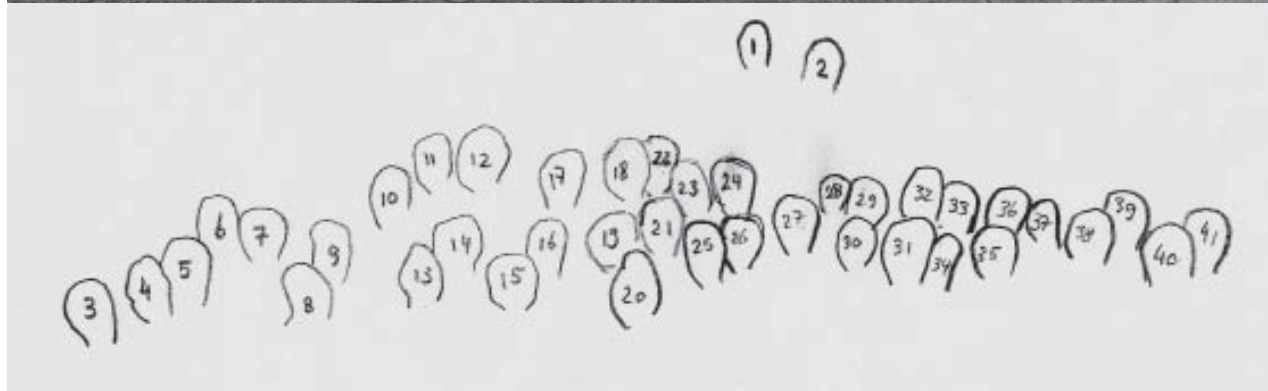
Op onderstaande foto uit het archief van mevr. Miet Schouenberg-Sieben staan de 41 kinderen van haar kleuterklas in schooljaar 1949-1950 in Boukoul. Er zaten ook kinderen uit Swalmen bij haar in de klas.

De kleuterschool was indertijd gevestigd in de zaal van café Slabbers aan de huidige Wolff Metternichlaan. Het bos ertegenover was tegelijkertijd de speelplaats.

De foto is gemaakt door de bekende Swalmer fotograaf G. (Sjra) Simons.

We hebben al enkele namen, wie kan ons helpen aan de ontbrekende namen?

1. Jos Pijpers, 2. juffrouw Sieben, 3. ... Verleysdonk, 12. ...Naus, 13. François v. Elven, 27. Ans Pijpers, 32. Paul Pijpers

Kroniek van Swalmen, juli, augustus en september

Johanna Cox-Geraedts en Riky Simons-Julicher

juli

5. Na 30 jaar trouwe dienst stoppen verkeers-oma's Margriet Jacobs en Christien Bremmers met hun werk voor basisschool de Octopus. Brigadiëren, opleiden van kinderbrigadiers, afnemen van verkeersexamens voor Veilig Verkeer Nederland en keuren van de fietsen van de schooljeugd behoorden tot hun (bestuurs)taken.

10. Frans van Gemert en Peter Trepels krijgen uit handen van pastoor Crasborn de pauselijke onderscheiding Pro Ecclesia et Pontifice uitgereikt voor hun jarenlange verdiensten voor de Lambertusparochie. Dit gebeurt na het terugplaatsen van de haan op de gerenoveerde kerktoeren van de Lambertuskerk.

21. Voor starters blijkt het momenteel erg moeilijk om een woning in Swalmen te vinden. Sinds 2004 heeft geen nieuwbouw voor deze groep meer plaatsgevonden en er is geen doorstroming. Een drietal jongeren opende de Facebookpagina 'Thoes in Zjwame' om actief met dit probleem aan de slag te gaan.

augustus

2. Jan en Truus Impelmans-Geraedts van de Robijnstraat zijn 50 jaar getrouwd.

8. Jack en Annie Wijnands-Schoenmakers vieren op St. Jan Baptist hun 60-jarig huwelijksjubileum.

13. Er rijdt weer een door vrijwillige chauffeurs bemande Arriva-buurtbus vanaf Leeuwen via Station Roermond en Asenray naar Boukoul en weer terug naar Leeuwen.

6-10. Stichting Kindervakantiewerk Swalmen

organiseert voor de 51e keer een toffe week voor bijna 400 Swalmer kinderen met als thema Eine bóntje kraom.

18 en 19. De 36e editie van het gratis toegankelijke Sjaampop vindt zoals gebruikelijk plaats op de Markt in Swalmen. Voor het massaal opgekomen publiek is het genieten van Dj's en bands die op zaterdag dance en beats en op zondag stevige rockmuziek ten gehore brengen. Enkele namen: op zaterdag La Fuente, Admin en Dune. Van Dik Hout en Miss Montreal op zondag.

29. In het park langs Rijksweg Zuid wordt een monument onthuld als herinnering aan wielrenner Mathieu Cordang (1869-1942). Ook heet het park voortaan Mathieu Cordangpark. Nazaten van de wielrenner hebben jarenlang geijverd voor dit eerbetoon. Cordang is vooral legendarisch geworden door zijn wedstrijd tegen een personentrein op het traject Maastricht-Roermond in 1895, die hij won.

september

2. Bij de seizoensafsluiting van zwembad de Bósberg blijkt dat meer dan 43.000 gasten het bad bezochten. Dat is aanmerkelijk meer dan de voor-

gaande jaren, uiteraard te danken aan het langdurige hoogzomerweer.

8. Open Monumentendag heeft dit jaar als thema In Europa. In het MHVS-gebouw zijn films van de Swalmer kleiwarenindustrie en een fotoreportage van Swalmer transportbedrijven te zien. Het atelier van Designstudio GHYCZY en twee locaties van papierfabriek WEPA (v.h. Van Houtum) waren die dag geopend, nl. Heydweg en Boutestraat.

8 en 9. Een speciale plek is de beleeftuin van de familie Cuypers aan de Asseltsestraat 40. Deze is in september enkele weekenden geopend voor de liefhebbers van natuurlijk en duurzaam tuinieren.

13. De nieuwste roman van André Nijssen heeft als titel Een mensenleven vol uitdagingen.

14. Met het onthullen van een herinneringsplaque wordt de renovatie van het oorlogsmonument op het kerkhof aan de Bosstraat officieel afgerond. Op

de door de Dorpsraad geschonken plaquette staan de namen van keramist en ontwerper Sef Crompvoets alsook die van de restaurateurs Joop Crompvoets en Jack Martina BV.

Gemengde Zangvereniging Swalmen (1)

Els Janssen-van Avesaath

De Gemengde Zangvereniging Swalmen werd 66 jaar geleden opgericht op 24 juni 1952, de dag van Sint Jan. Het verenigingsverband werd aangegaan voor de duur van 29 jaar en 11 maanden, eindigend op 25 mei 1982.

Dirigent was de heer Jean La Fleur, beschermheer Alfred Crasborn – arts, en president J. Joosten. Tijdens de eerste jaarvergadering werd het bestuur uitgebreid met de heren J. Christjaans en Fr. Noten. Uit het jaarverslag van secretaresse Truus Kuypers bleek dat de vereniging in haar korte bestaansperiode al goede resultaten had geboekt. Het eerste optreden bij het lustrum van een zustervereniging te Haelen was geslaagd. Uit het financiële verslag bleek dat een klein batig saldo aanwezig was. Van het Gemeentebestuur werd bericht ontvangen dat aan de vereniging een subsidie werd toegekend. Het

komende jaarprogramma vermeldde twee activiteiten: De Gemengde Zangvereniging zou op 18 juli deelnemen aan de opluistering van het Vaandelwijdingsfeest van een zustervereniging te Vlodrop, en van Swalmens Liedertafel werd de uitnodiging ontvangen om op 23 mei op te treden ter gelegenheid van een tuinfeest. Al met al een positieve start van deze vereniging.

Het koor trad voor de eerste keer op in Swalmen in de St. Lambertuskerk, ter gelegenheid van het bezoek van het beeld van de Sterre der Zee uit Maastricht. Een bijzondere gebeurtenis, allereerst werd de Sterre der Zee in de kerk van Boukoul gehuldigd, daarna trokken de Boukoulse mensen in processie naar de St. Lambertuskerk te Swalmen. Deze pelgrimstocht (naar de kerk van Swalmen) werd besloten met een kort Lof, waarna plaatselijke muziekgezelschappen een hulde brachten, zo ook

de Gemengde Zangvereniging.

Het eerste grote debuut van de Gemengde Zangvereniging vond plaats op zondag 8 en dinsdag 10 november 1953 in de Harmoniezaal te Swalmen, met medewerking van de balletgroep Jan van Weert uit Weert o.l.v. Els Stultiens. Het gemengd koor zong eerst een aantal stukken o.a.: *Ick seg adieu en Schoon Lieveken* – bew. Elb Franssen, *O Domine Jesu Christe* – G.P. da Palestrina, *Sandmännchen* – bew. Ernst Rudorff, *Des winters als het reghent* – bew. J. La Fleur en *Le Printemps* – Gretry. De balletgroep voerde o.a. op: het *Bloemenballet*, *Sterrenballet*, *IJs-ballet*, *Poesjesballet*, *Zwanenballet*.

Wiener Liebe- Balletgroep Jan van Weert

Een zeer gevarieerd programma, maar men moest in Swalmen blijkbaar nog wennen aan culturele optredens. De harmoniezaal was op zondag maar matig bezet. Op dinsdag was er ruime belangstelling, gezien het feit dat het bestuur alle verenigingsvoorzitters, naast de geestelijke en burgerlijke autoriteiten, had uitgenodigd. Het applaus van het publiek was voor de heer La Fleur een aanmoediging om op de ingeslagen weg voort te gaan. De uitgevoerde balletten waaraan ook enkele kleuters meewerkten kregen grote bijval, met als dank een bos bloemen voor Els Stultiens uit Weert.

Op zondag 7 november 1954 werd een concert met operettetoneel uitgevoerd in de harmoniezaal. Het thema was 'Wiener Liebe' met muziek van Johann Strauss en Franz Schubert. De uitvoerende Swalmer acteurs waren: Wil Pansters die

de rol van Graaf Balduin Zedlau vertolkte, Toos Cox was zijn vrouw Gabriëlle. De rol van kamerdienaar Jozef was op het lijf geschreven van Frits Gerelings, danseres was Rien v.d. Beek, de rol van mannequin Pepi werd vertolkt door Riet Sieben en Heinz Peerboom nam de rol van Vorst Ypsheim-Gindelbach voor zijn rekening. Weer kreeg men versterking van de balletgroep Jan van Weert, en muzikale ondersteuning van het Tegelse Symphonie-orkest. De kostuums waren afkomstig van Karl Hintzen uit Korschebroich (M. Gladbach). De decors werden in eigen beheer vervaardigd. De Swalmer acteurs en actrices gaven een goede vertolking. Heinz Peerboom die de gesproken teksten verzorgde, en Wil

Pansters die de regie had, speelden ook mee, beide heren vielen op door hun goede voordracht en mimiek. Voor de grime was Sef Stakenborg uit Swalmen verantwoordelijk. "Het applaus vulde alle hoeken en gaten van de Harmoniezaal," vermeldde de krant. Een aansporing voor bestuur, directeur en leden van de Gemengde Zangvereniging om zo door te gaan.

Op 6 november 1955 vond, zoals gewoonlijk, de jaarlijkse uitvoering van de Gemengde Zangvereniging plaats,

UITVOERENDEN :

Graaf Balduin Zedlau,	Wiel Pansters
Gabriëlle (zijn vrouw)	Toos Cox
Jozef (kamerdienaar van Graaf Zedlau)	Frits Gerelings
Demoiselle Franziska Cagliari	
(danseres v. h. Wiener Kärntnertortheater)	Rien v. d. Beek
Pepi (mannequin v. h. modehuis „Mont Blanc“)	Riet Sieben
Vorst Ypsheim - Gindelbach	
(Premier Minister v. Reus - Schleiz - Greiz)	Heinz Peerboom

Muzikale leiding : J. La Fleur.

Koor : Gemengde Zangvereniging, Swalmen.

Orkest : Tegelse Symphonie - Orkest.

Balletten : Balletgroep „Jan van Weert“
o.l.v. Mej. Els Stultiens.

Costumes : Karl Hintzen, Korschebroich (M. Gladbach)

Eigen decors.

Pauze na de 2e Acte.

„Wiener Liebe“

Operette - toneel in 3 Acten. — 2e Acte in twee tafereelen. — Muziek van Johann Strauss en Franz Schubert.

Speelt in Wenen omstreeks 1814 (Congrestijd)

in de Harmoniezaal. Het programma bestond uit twee delen. Allereerst was er een concert met 7 muziekstukken, uitgevoerd door Gemengde Zangvereniging Swalmen. Daarna werd de opera bouffe Schinderhannes van Emile Seipgens opgevoerd door de Gemengde Zangvereniging 'Ons Genoegen' uit Vlodrop o.l.v. J. Rulkens. Het roversballet werd uitgevoerd door een Swalmer balletgroep onder leiding van Leny Stakenborg. *Leny had al enige tijd balletlessen van een Duitse lerares, Wally Haaken. Deze dame gaf ook balletles in Maastricht. Ze had al eens gevraagd of Leny niet in Maastricht wilde komen dansen, maar dat was destijds toch net een brug te ver voor de ouders van Leny. De balletlessen vonden plaats in een van de kelderruimtes van Hotel Kissels in Roermond. Door Hawinkels, een vriendin van Leny, ging met haar mee.* Het was de eerste keer dat deze balletgroep optrad, en dit onderdeel viel zeer goed in de smaak. *"Voor de première was het spannend, we oefenden vaak twee keer in de week,"* aldus Leny.

Sef Stakenborg was ook deze keer verantwoordelijk voor het grimeren. Wil Pansters dankte iedereen voor de mooie samenwerking; men kon tevreden zijn.

Op dinsdag 27 december 1955 verzorgde de Gemengde Zangvereniging een kerstavond, met zang en declamatie, voor de bewoners van huize 'St. Jan Baptist' gelegen aan de prins Bernardstraat. Het herfstbal, dat gehouden werd op zondag 7 oktober 1956 in de Harmoniezaal van Swalmen, werd georganiseerd door de Gemengde Zangvereniging. Er was een prima orkest aanwezig en de entree bedroeg f 1,50.

Op 6 januari 1957 was de jaarlijkse opvoering van de vereniging in de Harmoniezaal. Onder de genodigden bevonden zich o.a. pastoor C. Schmitz en burgemeester Strens. Het was een uitvoering met medewerking van het Roermonds Kamerorkest met als solist Wim Allers uit Roermond. Daarna werd een operettetoneel gepresenteerd: *'Ich hab mein Herz in Heidelberg verloren.'* Drie akten geschreven door Heinz Peerboom, die enkele jaren daarvoor

ook de operette *'Wiener Liebe'* schreef. Leny Stakenborg voerde enkele zigeunerndansen uit.

De krant maakte melding van een zeer geslaagde uitvoering. Voorzitter Rietbergen sprak een woord van dank uit aan alle medewerkers, ook aan diegenen die achter de schermen actief waren.

Om de kas te spekken werd in september 1957 een fancy fair gehouden onder de titel *'In alt Heidelberg'*. De fancy fair werd opgeluisterd door een boerenkapel, en dames gekleed in originele Heidelberger klederdracht verzorgden de drankjes en de hapjes. Bij het Rad van Avontuur kon men leuke prijzen winnen. Voor dit succesvolle gezellige volksfeest was hotel 'De Zwaan' tijdelijk omgetoverd tot *'In alt Heidelberg.'*

Het jaarlijkse herfstbal op zondag 6 oktober 1957 vond zoals gewoonlijk plaats in de Harmoniezaal, en de dansmuziek werd verzorgd door het orkest de *'Comedian Troubadours.'*

De Gemengde Zangvereniging bleef aan de weg timmeren. Op zondag 3 november 1957 werd een culturele avond verzorgd, geheel in het teken van muziek, klassieke muziekstukken en liederen o.l.v. Jean La Fleur. Men constateerde dat de koorklank zich in stijgende lijn bewoog, maar het lukte dit jonge ensemble nog niet altijd de intenties van de leider te volgen. Toch wist men het publiek te boeien. Om ervoor te zorgen dat het publiek zich niet zou vervelen, werd een van Nederlands beste muziekkorpsen, de kerkelijke harmonie St. Michaël van Thorn, uitgenodigd. In december 1956 behaalde dit muziekkorps, bestaand uit 50 leden, de hoogste titel die een blaaskorps in de superieure afdeling kon behalen. Dirigent Alfons van Acht stelde een aantrekkelijk repertoire samen met lichte, en hier en daar folkloristische muziek. De bezoekers genoten van een gevarieerd programma. Om het instrumentenfonds van de Koninklijke Harmonie St. Caecilia te steunen, doneerde het bestuur van de Gemengde Zangvereniging 25 cent per bezoeker, een sympathiek gebaar. Voorzitter Rietbergen sprak dankwoorden uit aan het adres van de dirigenten, het eigen koor en de gasten uit Thorn.

Voorzitter Dijkstra van 'St. Michaël' uit Thorn sprak het slotwoord uit en doneerde tenslotte f 25,00 voor het instrumentenfonds van de Koninklijke Harmonie St.

Caecilia. Dit gulle gebaar werd zeer gewaardeerd door de heer P. Suilen, voorzitter van het instrumentenfonds.

Tijdens de jaarvergadering in maart 1958 kon voorzitter Bep Rietbergen met een tevreden blik op het afgelopen jaar terugkijken. Het jaarverslag was tot in de puntjes verzorgd door secretaresse Truus Kuypers, evenals het financiële verslag, verzorgd door Agnes van der Velden. Voorzitter Rietbergen werd met een grote meerderheid aan stemmen herkozen en hij zegde toe ook in de toekomst al zijn krachten te blijven geven aan de vereniging.

v.l.n.r: Lenie Stakenborg, Jan Christiaans, Riet Sieben

'Einmal am Rhein', onder deze titel kondigde de Gemengde Zangvereniging een nieuwe operette aan, die in het najaar van 1958 werd opgevoerd met medewerking van een orkest en solisten. In april begonnen de repetities. 'Einmal am Rhein' beeldde het Rheinleven in vroegere tijden uit. De uitvoering vroeg veel doorzettingsvermogen en toewijding van de deelnemende artiesten. In de Swalmbode vroeg men mensen, die mee wilden doen, zich op te geven. Men repeteerde niet alleen voor de operette, tussendoor nam men ook nog deel aan de viering van Koninginnedag, samen met andere muziekgezelschappen van Swalmen. Ook werden gouden en diamanten bruiloften opgeluisterd met gezang.

In mei kreeg de Gemengde Zangvereniging de toezegging van het Roermonds Kamerorkest dat dit met enkele solisten ondersteuning zou verlenen

aan bovengenoemde operette. Ook de oproep in de Swalmbode leidde ertoe dat zich diverse dames en heren uit Swalmen spontaan aanmeldden. In juni 1958 nam de vereniging afscheid van secretaresse Truus Kuypers, wegens huwelijk en het daaropvolgende vertrek naar Frankrijk. Zij was een van de oprichters van de Gemengde Zangvereniging. Voorzitter Rietbergen prees haar voor het vele werk dat zij verrichtte voor de vereniging, en directeur La Fleur roemde haar voor de kameraadschappelijke geest die zij kweekte bij de leden. De belangstelling om deel te nemen aan de operette nam toe. Het nieuws dat er weer een operette op stapel stond, werd ook buiten Swalmen bekend. Er kwamen vragen of het niet mogelijk was de operette ook elders op te voeren. Een pluim op de hoed van alle medewerkers die in het verleden al succesvol enkele operettes hadden uitgevoerd.

Einmahl am Rhein - achterste rij v.l.n.r: ?, Agnes Kessels, Corrie Heijnen, Christien Houben, ?, Mariet Wanten, Hub van Avesaath, Wiel Pansters. Voorgrond: Lenie Stakenborg, Frits Gerelings, Heinz Peerboom.

Evenals in 1957 werd in hotel De Zwaan weer een fancy fair georganiseerd om de financiën op te krikken. Na een korte vakantiepaauze werden in september de repetities weer hervat. Tussendoor werd in oktober ook nog een attractiebal (dansavond) gehouden in de Harmoniezaal. Na maanden van voorbereidingen was het eindelijk dan zover: de eerste uitvoering van 'Einmahl am Rhein' vond plaats op zondag 9 november 1958 en de tweede op maandag 10 november. Beide uitvoeringen werden beloond met uitbundig applaus van de bezoekers. Het gastoptreden van het Roermonds Kamerorkest met bariton Wim Allers viel zeer

Een reisje langs de Rijn. Boven v.l.n.r.: Truus de Hilster, Marjan Langenhuizen, Pierre Beek, ?, Lien Suilen, Kitty Heijman, Frans Heijman, Leny (Helen) Heijman, Minus Lutgens, Corrie Janissen. Tweede rij v.l.n.r.: Mia Lutgens, Ellie ?, Agnes van der Velden, Lenie Gehlen. Derde rij v.l.n.r.: Lenie Rietbergen, Annie Walenbergh, ?, Hetty Suilen, Corrie Heijnen, Christien Alers

in de smaak. De regie was weer in handen van Wil Pansters, het scenario werd geschreven door Heinz Peerboom, en de kostuums werden ontworpen door mevrouw Christjaans-Franssen.

Twee onvergetelijke avonden, waar door het Swalmer publiek nog lang over werd nagepraat. De operettegroep bestond uit de volgende personen: Jan Christjaans, Heinz Peerboom, Riet Sieben, Manfred Verstappen, Mia Bovendeerd, Karin Bombeek, Leny Stakenborg, Wim Allers, Frits Gerelings, José Heymann, Ans Nijssen, Annie Smeets, Els Eggels, Mariet Cox, Corrie Heynen, Kitty Heymann, Truus de Hilster, Corrie Janissen, Marian Langenhuizen, Janny Leenen, Mia Lutgens. Het decor werd vervaardigd door Pierre Mertens, en Sef Stakenborg die ook de grime verzorgde. Daar naast de nodige artiesten die een bijrol vervulden en de vele vrijwilligers die achter de schermen actief waren. En dan te bedenken dat de entree maar f 1,50 bedroeg. De zes maanden van voorbereidingen en repetities voorafgaand aan het optreden waren niet voor niets geweest; de voorstellingen waren in een mum van tijd uitverkocht. Tijdens een interview met een verslaggever van de krant liet men doorschemeren dat men ondertussen al weer plannen had voor een volgende uitvoering. Hiervoor zou t.z.t. weer een donateursactie worden gehouden.

De boog kon niet altijd gespannen blijven. Om de echte sfeer te proeven van 'Einmahl am Rhein',

werd er een busreis gemaakt naar de Rhein in Duitsland, waar men een boottocht over die rivier maakte. Ook bezocht men de Dom in Köln. Het was een warme dag en in de rivier de Ahr ging men pootjebaden om zich te verfrissen. Het was een zeer gezellige reis, we hebben ontzettend veel plezier gehad, aldus Corrie Maessen-Heijnen.

Voor 1959 was het thema 'Anders dan anders'. Deze keer geen operette of toneel. Maar er waren ook alweer voorbereidingen aan de gang voor een nieuwe operette in 1960. "Blijf onze donateursactie ondersteunen en houdt onze publicaties in de gaten," aldus het bestuur. Op 4 oktober 1959 werd weer een

herfstbal georganiseerd in de Harmoniezaal, met muziek van 'De Melodisten'.

De jaarlijkse uitvoering in 1959 werd gehouden op zondag 8 november. *Anders dan anders*, zoals beloofd. De zangvereniging verzorgde een muziekprogramma. Als klap op de vuurpijl volgde een optreden van Hans Cewe, alias Moretti, een van de beste telepaten en fascinateurs uit Europa, met medewerking van bekende internationale radio- en televisiesterren, een wondershow uit Warschau. Men beloofde de Swalmer bevolking een avond die zou grenzen aan het ongelooflijke.

Na deze uitvoering ontstonden er problemen, de opkomst van de leden liet te wensen over, het bestuur was bezorgd en plaatste onderstaand artikel op 2 april 1960 in de Swalmbode.

"Het vrijwel algemene verschijnsel, speciaal van de laatste jaren, dat leden van verenigingen niet verschijnen in vergaderingen e.d. en in het bijzonder bij muziekverenigingen niet of geregeld aanwezig zijn op de vastgestelde repetitieavonden, heeft zich de laatste tijd ook in de Gemengde Zangvereniging voorgedaan. Het bestuur heeft zich afgevraagd waar hier de oorzaak ligt. Het probleem werd ook aan de leden zelf voorgelegd, doch 'n directe oorzaak valt niet aan te wijzen. Op de laatst gehouden vergade-

ring is met algemene stemmen besloten –ten einde nieuwe toekomstmogelijkheden te bezien– de wekelijkse repetities enige tijd te onderbreken en direct na de zomer met hernieuwde energie aan de slag te gaan. Het bestuur zal evenwel in actie blijven en er zullen de nodige maatregelen, verband houdend met de toekomstplannen, waaronder een grote ledenactie, genomen worden. Bestuur en leden menen in deze omstandigheden de juiste weg te hebben bewandeld en vragen begrip van de inwoners en vertrouwen ook voor de toekomst op de morele en financiële steun, welke men in het verleden in ruime mate heeft mogen ondervinden.”

Ondanks het feit dat de repetities tijdelijk werden onderbroken, nam de vereniging op 17 april 1960, eerste paasdag, deel aan de feestelijkheden rond het zilveren priesterfeest van pastoor C. Schmitz. Het bestuur zat tijdens de min of meer gedwongen pauze niet stil. Bij een enqueteformulier dat verspreid werd onder de deelnemers werd een toelichting verstrekt:

“De gemengde zangvereniging, welke na ‘n periode van gedwongen rust, weer haar activiteiten is begonnen, stelt zich ten doel: de uitbouw der vereniging op een nieuwe en gewijzigde basis. Het zingen met 4-stemmig a capella koor, zoals in het verleden werd beoefend, kreeg door het afnemen van de nodige interesse hiervoor, ‘n onbevredigend resultaat. Ook het werken met vocaal- en instrumentaal koor, werd soms ten zeerste bemoeilijkt door de vocaal onevenwichtige stemverhoudingen. Naast het bovenstaande, hebben zich steeds financiële moeilijkheden voorgedaan, die er mede toe hebben geleid een rustperiode in te stellen. Gedurende deze rustperiode, meent en hoopt het bestuur een oplossing gevonden te hebben.

Vorm en samenstelling van de vereniging:

De gemengde zangvereniging, welke medio februari jl. haar repetities weer heeft hervat, is in samenstelling als vocaal koor beperkt gehouden: n.l. in de geest van een vocaal ensemble. Het is echter de bedoeling het huidige ledental, indien mogelijk, tot ± 30 personen uit te breiden.

Muzikale structuur:

Om te komen tot een bepaalde koorklank en een zingbaar repertoire voor een dusdanig samengesteld amateur ensemble, worden zoveel mogelijk de te zingen koorwerken en liederen door de koorleider gearrangeerd, of aangepast aan de speciale stembehoeften der uitvoerenden. Hierbij wordt gestreefd naar

een eigen klankkleur. In het kader van bovenstaande omschrijving is het mogelijk dat de vereniging, te zijner tijd, tot het voeren van een andere naam zal overgaan.

Presentatie en uitvoeringen:

Er wordt gedacht, om zich in de toekomst te presenteren:

1. Bij feestelijke gebeurtenissen in de gemeente en daarbuiten.
2. Bij tuinfeesten, festivals en andere zanguitvoeringen.
3. Bij eventuele jaarlijkse uitvoeringen, bv. met het ten tonele brengen van zangspelen, of door een gecombineerde vorm van zang, toneel en dans, in operette stijl.

Hierbij dient te worden opgemerkt, dat voor laatstgenoemde vorm van uitvoering, de vereniging over personen kan beschikken die geen contribuerend lid zijn. Ook indien nodig solisten.

Geldmiddelen:

Geldmiddelen (kunnen) worden verkregen door:

- a. Contributie van de leden.
- b. Subsidie
- c. Entreegelden bij uitvoeringen.

Afgelopen jaar heeft de vereniging geen donateurskaarten verkocht in verband met het feit dat door de ingestelde rustperiode geen uitvoering op de planken kon worden gebracht. Er wordt overwogen, bij vaststaande uitvoeringen, de donateurskaartenverkoop te vervangen door het aanbieden van entreebiljetten. Wat hierin echter wordt besloten, is momenteel niet te zeggen.

N.B. “Deze toelichting werd onder meer overgelegd omreden dat bepaalde gegevens niet of slechts gedeeltelijk kunnen worden verstrekt;” aldus het bestuur.

Uit bovengenoemde toelichting bleek duidelijk dat er intern de nodige problemen waren gerezen voor het bestuur. Ook het feit dat er een nieuwe dirigent werd aangesteld, liet zien dat de meningen zeer verdeeld waren geweest. Met deze andere opzet, zoals bovenvermeld, en de inzet van een nieuwe dirigent, hoopte de Gemengde Zangvereniging dat de leden weer vertrouwen en plezier zouden krijgen binnen de club.

Wordt vervolgd in 2019-1

Zo was het (14)

Tijdens tentoonstellingen van onze verenigingen zien we het regelmatig: mensen staan heerlijk te genieten bij oude foto's en kaarten van hun geboortedorp. Ook de gesprekken, die daarbij gevoerd worden, zijn hartverwarmend. In onze archieven zit behoorlijk wat fotomateriaal dat we in deze rubriek aan de lezers willen tonen.

Bibliotheek Mortelplein Swalmen uit de jaren ??? en het in 2013 door Daelzicht gebouwde wooncomplex voor verstandelijk gehandicapte mensen.

De Swalmbode, weekblad voor Swalmen, Boukoul en Asselt

Els Janssen-van Avesaath (samenstelling)

Bericht uit de Swalmbode jaargang 3 – nr. 1 zaterdag 5 januari 1957. Eerste lustrum van de Hopsjlokkers 1952 – 1957

De oprichting vanne Carnevalsvereniging 'De Hopsjlokkers' waas noe 'ns ech waat men nump, braeke mitte geweunte, wo-op ein vereniging normaliter toet standj kump. Inderdaad 't haaj meer weg van ein revolte. Gei gezjwam inne ruimte. Ei kórt en krachtig initiatief. Ein bliksemsnelle aksie, ein sjpon-taan reaksie en 't rizzeltaat loog d'r: Zjwame waas ein vereniging rieber: 'De Hopsjlok-kers'. Vief jaor zin óngertösse veurbiej, en elk jaor haaj zien hopsjokkerskasjet. Tintje-lend en broesend wie ei glaas hop en versierd mitte mentaliteit van de roemruchte Zjwa-mer meule, wo-aan veur 't predikaat Zjwamer gekke te danke höbbe.

De vereniging is intösse opgegruijd toet, la-ote veur besjeije blieve, eine flinke kwaojóng, kompleet mit sjtreek, woveur eine echte kwaojóng zich neet hoof te sjame en die ze-ker in 't raam van de vastelaovindjsviering getolereerd moge waere. Wie det bieje de op-voeding van zónne bengel noe einmaal ge-broekelijk is, waert ouch deze telg gekonfron-teerd mit pedagoge, die zich veur zien greuj en óntwikkeling verantjwaordelik achte. Op ein gooj meneer door diegene, die 't systeem toepasse det veur eine kwaojóng 't meis geëi-gend is, hiejbiej veural neet vergaetend hem van tied toet tied eine morele en finansiële reem ónger 't hert te sjtaeke. Aan d'n angere kantj sjteit ouch ein kategorie opvoedkun-dige, die altied mit 't fienste zeef gereid sjteit om tensjlotte 't rizzeltaat van waat euverblief leefs nag kepot te kalle. Mer wie den ouch: de Hopsjlokkers sjtaon veur häör eerste lus-trum nag altied wie van maet aaf aan: aktief, veurtvarend, vol elan en óngernaemingsgeis. De vlag waert wiejer gedrage.

Taenge goonsdig sjtaon in Vaols twee Zjwa-mer jónge tösse ei selek gezelsjap vastela-oves-élite om mit te dinge nao 't Limburgs kampioensjap Buuttereendners.

En dao tösse allemaol die grote vastelaoves-

centra tèlt Zjwame waal degelik mit. En welke Zj-wamer miens is dao neet greuts op. In Mesjtreech, Baek en Kirkraoj klónk 't 'Laot gaon dae wage' dap-per op taenge de vööl 'Alaafs'. In Vaols waert det nag 'ns döbbel óngersjtreep. Idderskeer loog Zjwa-me veuraan in de prieze. Waem wèt of Dick en Fred dit keer neet de hoogste ouge goje. Neet idderein kan dit festijn in Vaols mitmake. Det is ouch neet neudig, want de roum van dit gezelsjap kump op 13 en 14 jannewarie mit häör bèste

Vaolser program nao Zjwame om ós de primeur te gaeve. En waem dit zal zin? Kiek in de advertensie in dit nómmer!

Bollemenski-kretser. Cor Wijnands- sekretaris van de Swalmer Hopslokkers.

Bericht uit de Swalmbode jaargang 1 nr. 37 – zaterdag 3 september 1955 en nr. 38 – zaterdag 10 september 1955

Een nieuwe pastoor voor Swalmen: installatie van pastoor C.H. Schmitz

Op zondag 11 september a.s. te 3.00 uur 's middags doet de nieuwe pastoor zijn intrede in Swalmen. Buurtbesturen, kerkbestuur en orde-commissaris-sen onder leiding van kapelaan Opveld, zijn druk doende de nieuwe herder een waardige ontvangst te bereiden. De nieuwe pastoor zal afgehaald worden aan Gevaren en de te volgen route zal zijn: Geva-ren, Heistraat, Prins Bernardstraat, Julianastraat, Rijksweg, Brugstraat en Markt. De orde-commissa-rissen zullen zorgdragen voor een goede opstelling van de stoet; alle verenigingen, zonder uitzonde-ring worden verzocht aanwezig te zijn. De geza-menlijke buurtschappen hebben hun medewerking toegezegd om voor de versiering te zorgen. Ten-einde de daaruit voortvloeiende onkosten te dek-ken zal zondag 4 september a.s. een huis-aan-huis collecte gehouden worden door de buurtbesturen. Tevens worden de inwoners van Swalmen vriende-lijk verzocht op zaterdag 10 september a.s. om 5.00 uur nam. snijbloemen naar het patronaatsgebouw te brengen voor de straatversiering. Bij voorkeur gele en witte bloemen.

Plechtige installatie van de zeer eerwaarde heer pastoor Schmitz op zondag 11 september

Plaats van de opstelling van de optocht: Hoek Beatrixstraat – Heistraat – Gevaren.

Alle verenigingen worden vriendelijk verzocht uiterlijk kwart voor drie op hun aangewezen plek te willen zijn. Bij het zich begeven naar de plaats van opstelling is het wenselijk zoveel mogelijk de Rijksweg te vermijden. De volgorde van de stoet, die voor een goede opstelling en een vlot verloop hiervan in 6 groepen verdeeld, is als volgt:

Groep I. Beginnen met opstellen aan hoek Beatrixstraat – Heistraat.

1. Trommel- en Fluitkorps Heide
2. Kinderen jongens- en meisjesschool
3. Jong Nederland
4. Kajotters
5. Studentenclub
6. Meisjesjeugdbeweging Jonge Garde
7. Jongeren Gemeenschap

Groep II. Opstellen aan woonhuis Sieben.

8. Gymnastiekvereniging Sparta
9. Voetbalvereniging D.E.S.
10. Zwemclub 'ESZET'
11. Tennisclub
12. Wandelclub
13. Hengelclub
14. Postduivenvereniging
15. Konijnen- en Pluimveefokvereniging
16. Biljartclub
17. Buurtverenigingen

Groep III. Opstellen aan woonhuis Julicher. S.V.P. de Meestersweg vrijlaten.

18. Bescherming Burgerbevolking
19. Luchtwachtdienst
20. Nationale reserve
21. Reserve grensbewaking
22. Vrijwillige brandweer

Groep IV. Opstellen aan woonhuis Verheggen.

23. K.A.B.
24. Commissie van samenwerking
25. Werknemende Middenstand
26. Middenstand
27. L.L.T.B.
28. Tuinbouwvereniging
29. Boerenleenbank

Groep V. Opstellen aan woonhuis Vallen.

30. St. Vincentiusvereniging
31. St. Elisabethvereniging
32. Ziekenzorg en E.H.B.O.
33. Gemengd koor
34. Zangvereniging 'Swalmens Liedertafel'
35. H. Familie

36. Derde Orde

37. Maria-congregatie

Groep VI. Opstellen bij begin huizen Konings.

38. Kon. Harmonie St. Caecilia

39. B&W en Gemeenteraad

40. Kerkelijk zangkoor

41. Eerw. Zusters Groene Kruis

42. Bruidjes en herdertjes

43. Misdienaars

44. Kerkbestuur en Geestelijkheid.

Om drie uur aankomst van de pastoor op het kruispunt Gevaren-Rijksweg Zuid. Hier zal hem door een herdertje het HERDERSCHOPJE worden aangeboden, waarna hij door de edelachtbare heer burgemeester Strens namens de gemeente zal worden verwelkomd. Bij aankomst op de Markt stellen de verenigingen zich in een grote cirkel rond de kerk op, volgens de aanwijzingen van de orde-commissarissen. Men houde hiervoor het Marktplaatsplein zoveel mogelijk vrij. Na de aankomst van de pastoor kan het volk zoveel mogelijk aansluiten. Men houde zich stipt aan de aanwijzingen van de orde-commissarissen. Aan de kerk wordt de sleutel van de kerk aangeboden aan de pastoor door kapelaan Opveld, waarna in de kerk de plechtige installatie plaats heeft door de hoogerwaardige heer Terstappen, deken van Roermond. In de kerk worden gratis boekjes aangeboden, waarin de hele plechtigheid te volgen is. De vaandeldragers van de verenigingen worden beleefd verzocht de plaatsen te willen innemen in de zijbeuken, de ruimte voor de biechtstoelen. De zijgangen houde men voor de verdere plechtigheden in de kerk vrij. Na de installatie volgt er door de verschillende muziekverenigingen een serenade voor de hoofdingang van de kerk. Hiervoor is het nodig dat de ruimte vlak voor de kerk vrijgehouden wordt. Na afloop hiervan wordt onze nieuwe pastoor met muziek van onze Koninklijke Harmonie naar de pastorie gebracht, waarna in de pastorie gelegenheid is kennis met hem te maken en te feliciteren. Bij de receptie volge men de aanwijzingen van de orde-commissarissen.

Uit genoemd artikel blijkt dat Swalmen een zeer feestelijke ontvangst van de nieuwe parochieherder organiseerde en dat er in ons dorp destijds een heel actief verenigingsleven was. Hoe het feest verliep staat helaas niet vermeld in de Swalmbode.

Bronvermelding: Weekblad De Swalmbode – archief M.H.V.S.

Leuk om te bewaren (11)

2 ijzeren schoenlepels van respectievelijk P. Baghus-Heynen en Jac. Vaessen-Hamakers, schoenmakers uit Swalmen. De lepels werden gebruikt als reclame en je kreeg deze bij een paar gekochte schoenen. Ze zijn van vóór de oorlog.

Schoenmaker Vaessen (ook wel 'de kromme Sjoester') had zijn bedrijfje aan Rijksweg Noord A393 (A298) (de burens, de familie Simons-Lankes hadden nr. A298a.). Hij had géén etalage. Hij maakte ook maatschoenen. De schoenmakerij bestond al ruim vóór de oorlog en in de oorlog was ie er ook nog. Hij heeft de zaak gesloten ong. 1958-1960.

Daarna heeft hij in de Lanck een kippenkooi gebouwd waarin hij is gaan wonen.

Schoenmakerij P. Baghus-Heynen had zijn zaakje aan de Bosstraat. Verdere informatie hierover is ons niet bekend.

Etalageproject Boerenleven in Reuver

Wim Rovers

De werkgroep bijzondere projecten heeft de etalage van de voormalige apotheek aan de Rijksweg te Reuver weer ingericht met foto's en voorwerpen met als nieuw thema: Boeren-

leven in Reuver.

Teruggegaan wordt naar de tijd toen landbouw en veeteelt nog niet geautomatiseerd of gedigitaliseerd waren en veel werk bestond uit echte handarbeid. Naast foto's van boerderijen in vroeger dagen worden er ook afbeeldingen van de arbeid op het land of met het vee getoond. Dit werk gebeurde eerst met mankracht en later paardenkracht en rond 1950 kwam de landbouwmechanisatie echt op gang. De boer van toen heeft zich ontwikkeld tot de agrarisch ondernemer van tegenwoordig. In de etalages zijn naast afbeeldingen ook voorwerpen uit de vroegere boerenpraktijk ten toon ge-

steld. Door de beperkte ruimte in de etalages zijn dit vanzelfsprekend kleine gebruiksvoorwerpen.

De Tweede Wereldoorlog trok een zware wissel op de agrarische sector: Volgens opgave van de gemeente Beesel aan Militaire Commissaris te Venlo waren in de gemeente Beesel 300 boerderijen: 6 daarvan waren totaal verwoest, 5 zeer zwaar beschadigd, vermoedelijk niet herstelbaar, 50 zwaar beschadigd doch herstelbaar, 100 licht beschadigd, 100 met glas- en pannenschade.

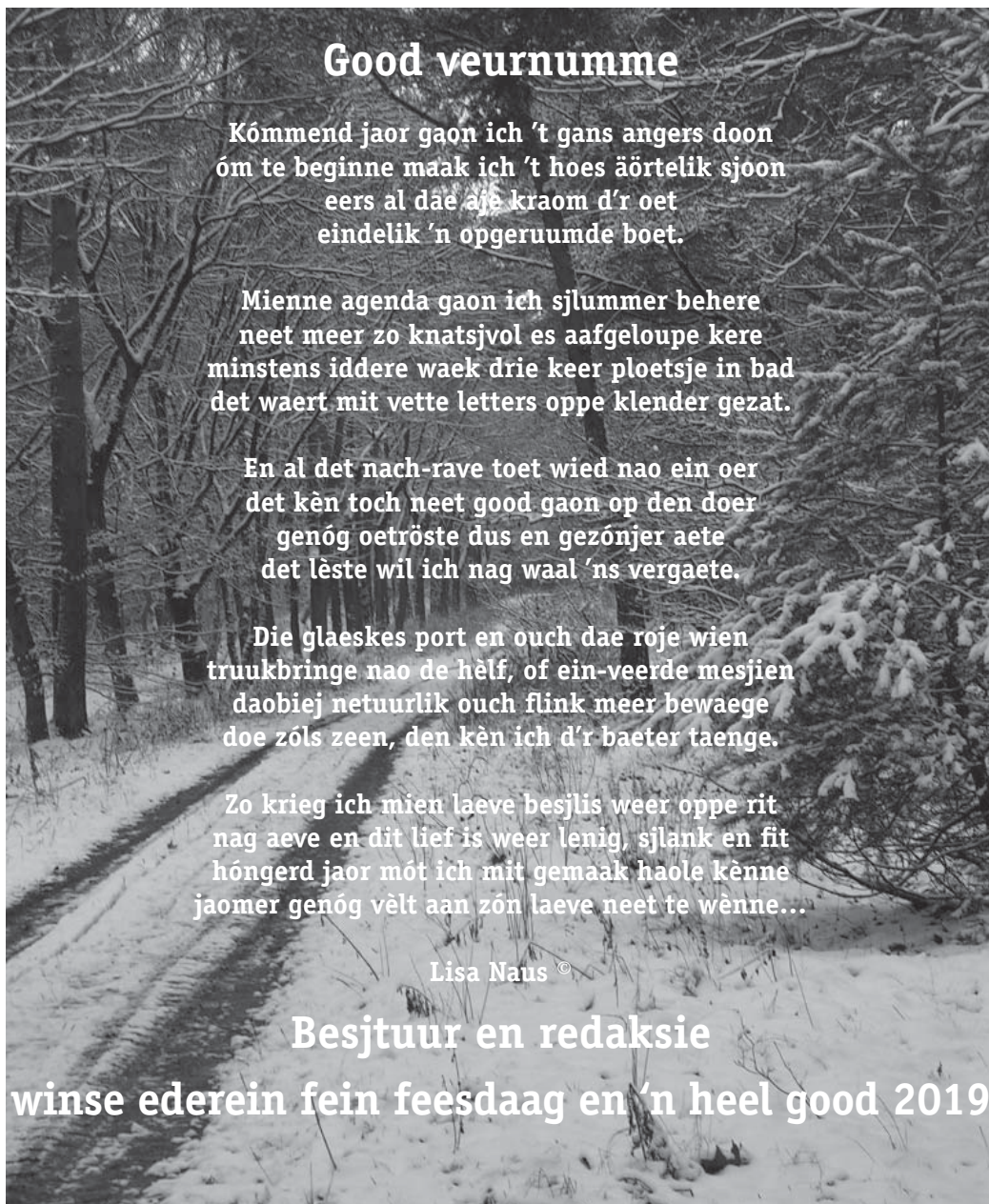
Voor de oorlog was 1500 hectare landbouwgrond in gebruik; na de bevrijding nog slechts 200 hectare. Voor de oorlog waren er 230 karren; na de bevrij-

ding waren er nog 10 over.

In de gemeente lagen ca. 8000 mijnen. Ten gevolge van de mijnen lag binnen de gemeente ruim 4000 hectare cultuurgrond (eerder gebruikt voor akkerbouw en/of veeteelt) braak.

De boer liet zich niet klein krijgen. hij krabbelde weer op en ploegde voort.

Veel van de afgebeelde boerenbedrijven/-gebouwen bestaan nog, andere zijn gesloopt of verbouwd of worden tegenwoordig als woning gebruikt. Oudere kijkers zullen zich veel herinneren, jongeren zullen zich slechts verbazen als ze zien hoe een en ander vroeger in zijn werk ging.

Good veurnumme

Kómmend jaor gaon ich 't gans anders doon
óm te beginne maak ich 't hoes äörtelik sjoon
eers al dae aje kraom d'r oet
eindelijk 'n opgeruumde boet.

Mienne agenda gaon ich sjlummer behere
neet meer zo knatsjvol es aafgeloupe kere
minstens iddere waek drie keer ploetsje in bad
det waert mit vette letters oppe klender gezat.

En al det nach-rave toet wied nao ein oer
det kèn toch neet good gaon op den doer
genóg oetröste dus en gezónjer aete
det lèste wil ich nag waal 'ns vergaete.

Die glaeskes port en ouch dae roje wien
truukbringe nao de hêlf, of ein-veerde mesjien
daobiej netuurlik ouch flink meer bewaeg
doe zóls zeen, den kèn ich d'r baeter taenge.

Zo krieg ich mien laeve besjlis weer oppe rit
nag aeve en dit lief is weer lenig, sjlank en fit
hóngerd jaor mót ich mit gemak haole kènne
jaomer genóg vèlt aan zôn laeve neet te wènne...

Lisa Naus ©

Besjtuur en redaksie
winse ederein fein feesdaag en 'n heel good 2019